

*Бірченко Н.О., к.е.н., доцент,
Державний біотехнологічний університет*

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В сучасних умовах цифрова трансформація стає невід'ємною частиною будь-якого бізнесу. Перехід економіки до ери цифрових можливостей привело до необхідності діджиталізації управлінських процесів, запровадження цифрових продуктів з метою задоволення попиту на ринку. Однак, далеко не всі підприємства розуміють необхідність подібних змін, а також кроки, які слід зробити, щоб перевести підприємство до цифрового управління.

Питанням цифрової трансформації та значенню діджиталізації в управлінні підприємством присвячено багато праць як вітчизняних, так і зарубіжних науковців: В.М. Бобровник, ЮГ Бочарова, Г.Б. Веретенникова, Т.І. Батракова, ТБ Драбенко, Ю.С. Глушач, Г.М. Коломієць, Л. Лігоненко, Р.М Лісова, О.А. Миколук та ін. Проте, незважаючи на чисельні напрацювання у даній сфері, додаткового вивчення потребують питання управління підприємствами саме в умовах цифровізації та глобальних економічних перетворень, що дасть змогу підвищити ефективність діяльності підприємства.

Метою дослідження є обґрунтування актуальності цифрових перетворень та виявлення впливу діджиталізації на процес управління підприємством.

Цифрова трансформація – це процес використання цифрових технологій з метою зміни бізнес-моделі та надання нових можливостей підвищення ефективності діяльності підприємства з метою отримання прибутку.

Цифрова трансформація може надати підприємству конкурентну перевагу за рахунок більш кращої, швидшої та дешевшої організації процесів в порівнянні з його конкурентами. Цифровізація передбачає використання електронно-цифрових пристроїв, засобів, систем, а також налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливує інтегральну взаємодію віртуального й фізичного, тобто створює кіберфізичний простір [1].

Під діджиталізацією розуміють процес використання, перенесення та переведення інформації у цифровий формат; система збору, зберігання, аналізу даних, застосування штучного інтелекту; трансформація проникнення цифрових технологій щодо оптимізації бізнес-процесів. Тобто, діджиталізація – це процес систематизації, використання, обробки інформації у цифровий формат, з метою вдосконалення обслуговування споживачів у бізнес-середовищі [2].

Діджиталізація бізнесу – це безперервний процес. Необхідно розуміти, що програмне забезпечення, яке буде використовувати підприємство, необхідно поновлювати та покращувати у відповідності з новими напрямками на ринку технологічних розробок.

Цифрове управління має вирішальне значення в епоху цифрових технологій. Найкращий спосіб управління – це використання автоматизованого програмного забезпечення.

Впровадження автоматизованого програмного забезпечення у багатьох підприємствах є першим кроком до цифровізації системи управління та повної цифрової трансформації. Також кроками у цьому напрямку є:

- вибір цифрової стратегії управління;
- впровадження цифрового управління окремими процесами;
- впровадження цифрового управління всіма процесами;
- створення цифрової платформи.

Впровадження програмного забезпечення може здійснюватися як один із перших етапів цифровізації. Програмне забезпечення дозволяє завантажувати, зберігати, організовувати, керувати, ділитися та відстежувати всі свої цифрові активи в одному місці з одного джерела. Як правило, воно дозволяє підприємству отримати до нього доступ у будь-який час, у будь-якому місці та з будь-якого пристрою. Резервне копіювання та синхронізація виконуються регулярно, щоб забезпечити безпеку та захист усіх файлів. Крім того, користувачі з правами адміністратора можуть надавати або забороняти доступ до певних файлів за допомогою певних ролей контролю доступу. Програмне забезпечення також використовується для архівування цифрових активів минулого, а також для автоматизації та оптимізації поточного контенту та творчих робочих процесів.

Існує декілька різних типів систем цифрового управління, у тому числі системи управління активами бренду, системи управління бібліотечними активами, системи управління виробничими активами та послуги цифрового ланцюжка поставок:

- системи управління активами бренду: орієнтовані на маркетингові та комерційні матеріали, наприклад, зображення продуктів, логотипи та інші рекламні матеріали;
- системи управління бібліотечними активами: цей тип більше орієнтований на зберігання та вилучення великих сум рідко мінливих медіаресурсів;
- системи управління виробничими активами: вони орієнтовані на зберігання, організацію та контроль версій носіїв, які часто змінюються;
- послуги Digital Supply Chain зосереджені на поширенні контенту для цифрових ритейлерів і т.д.

Програмне забезпечення забезпечує повний контроль та управління протягом усього життєвого циклу цифрових активів, від створення до архівування. Ці типи програмного забезпечення також гарантують, що цифрові активи надійні, захищені та ніколи не будуть втрачені.

Успішне впровадження цифрових технологій завжди має починатися з розуміння самого процесу та постановки цілей. Визначившись із цими пунктами, підприємству буде легше підібрати необхідні інструменти. Далі необхідно подивитися на ситуацію з іншого боку – які кошти будуть найефективнішими в рамках конкретного процесу.

Цифрове рішення може бути встановлено у відриві від діяльності підприємства, але воно обов'язково має гармонійно інтегруватися у бізнес-процес, не конфліктуючи з ним. Оптимальний підхід до вибору інструментів будується на принципі fail fast – коли спирається на швидке виявлення нежиттєздатних рішень. При отриманні негативних результатів скорочується вкладення ресурсів у провальні технології, і навіть звужується область пошуків відповідного варіанту.

Для досягнення успіху необхідно здійснити ряд першочергових заходів, а саме: впровадження нових комунікаційних ланцюгів та інформаційних потоків; розробка економічних та технічних вимог щодо реалізації інформаційно-комунікаційної технології; ресурсне та фінансове забезпечення діджиталізації підприємства; налагодження інформаційної підтримки працівників та клієнтів; розвиток інформаційної інфраструктури підприємства для спрощеного доступу до необхідної інформації.

Цифрова трансформація підприємства у сучасних умовах необхідна, направлена на удосконалення бізнес-процесів та створення конкурентних переваг для підприємства, його контрагентів та співробітників. Проводити цифрову трансформацію можна з частковим перетворення бізнес-процесів та впровадженням мінімального автоматизованого управління, а потім поступово переходити до створення та запуску цифрової платформи як найвищої точки розвитку цифровізації на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Kolomiets H.M., Hlushach Yu.S. (2017). Tsyfrova ekonomika: kontroversiiniest zmistu i vplyvu na hospodarskyi rozvytok. Biznes Inform. № 7, 137-143. [in Ukrainian].
2. Lihonenko L., Khripko A., Domanskyi A. (2018) Zmist ta mekhanizm formuvannia stratehii didzhytalizatsii v biznes-orhanizatsiiah. Internauka: mizhnarodnyi naukovyi zhurnal. Ekonomichni nauky. 2018. Vypusk № 22 (62) 21-24. [in Ukrainian].